

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2005-4-42 (Devralma)
Karar Sayısı : **05-20/229-67**
Karar Tarihi : 31.3.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan Üyeler** : Mustafa PARLAK
: Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Prof.Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL,
Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: Mehmet ÖZDEN, Levent KUTOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - ISS Global A/S
- Proser Yönetim ve Eğitim Hizmetleri, Temizlik, Tekstil,
Gıda ve Bilgisayar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. İsenbike Bilgili KAVAK
Eski Büyükdere Cd. No:22 Park Plaza Kat: 11
34398 Maslak/İstanbul

D. TARAFLAR

30 : - ISS Global A/S
30 Bredgade DK-1260 Copenhagen, DANİMARKA
- ISS Denmark A/S
31 Moentmestervej, 2400 Copenhagen, DANİMARKA
- ISS Finans A/S
30 Bredgade DK-1260 Copenhagen, DANİMARKA
- ISS Venture A/S
30 Bredgade DK-1260 Copenhagen, DANİMARKA
- Dört U İnşaat Taahhüt Turizm Gıda Tekstil ve Eğitim
Hizmetleri Sanayi A.Ş.
Bağlar Mh. Koçman Cd. No:41 C Blok Kat:2
Güneşli/İstanbul
- Fuat Cem UYGUN
Aydınlık Sk. Tekfen Sit. Villa 35 1. Ulus/İstanbul
40 - Cavit HABİB
Balabandere Cd. Bay İstinye Konakları No:51/A D:2
34460 İstinye/İstanbul
- Alihan HAYDAROĞLU
Şehit Erdoğan İban Sk. No:5/10 Akatlar/İstanbul

- 50 - Yeliz ESTAŞ
Etiler 2. Ulus Mh. Müderris Salih Rüştübey Sk.
Üçler Apt. B Blok No:5/21 Beşiktaş/İstanbul
- Mete AYAN
1. Levent Korukent Yolu Aydın Sit. No:25
Beşiktaş/İstanbul
- Müge AYAN
1. Levent Korukent Yolu Aydın Sit. No:25
Beşiktaş/İstanbul
- Ebru YARCAN
Ulus Mh. Yol Sk. Kuru Apt. Kat:1 No:51
Beşiktaş/İstanbul
- 60 - Ela AYDOĞAN
Derbent Mh. İTÜ İnşaat Müh. Koop. A-Blok No:1 D:10
Sarıyer/İstanbul
- Kemal Engin ÜSTEL
Bağlar Mh. Koçman Cd. No:41 C Blok Kat:1, 2, 3
Güneşli/İstanbul
- Nadide SALTIEL
Akatlar Mh. Tepecik Yolu Devran Apt. No:1/15
Beşiktaş/İstanbul

70 **E. DOSYA KONUSU: ISS Global A/S, ISS Denmark A/S, ISS Finans A/S ve ISS Venture A/S (ISS Grubu) tarafından, Proser Yönetim ve Eğitim Hizmetleri, Temizlik, Tekstil, Gıda ve Bilgisayar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Proser) hisselerinin %70'inin devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

80 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 7.3.2005 tarih ve 1502 ile intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 18.3.2005 tarih ve 2005-4-42/Öİ-05-MÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 28.3.2005 tarih, REK.0.08.00.00/59 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-20 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda,

90 - Bildirimi yapılan işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken bir işlem olduğu, ancak işlem sonrasında pazar payında işleme bağlı dikkate değer bir artış meydana gelmemesi dolayısıyla, 4054 Sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, hakim durum yaratılması yahut mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı,

- Devralma sözleşmesinde yer alan rekabet sınırlamalarının süresinin 2 yıl ile sınırlanması halinde bildirim konu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği,

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

100 H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarı; bina içi ve dışı bakım, temizlik, güvenlik, yönetim ve hazır yemek hizmetlerini kapsayacak şekilde, "bakım hizmetleri pazarı" olarak tanımlanmıştır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

110 H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ Çerçevesinde Değerlendirme

Bildirime konu sözleşme çerçevesinde, mevcut 11 hissedara ait %70 oranındaki Proser hissenin %99,99'u ISS Global A/S'ye, %0,01'i de diğer ISS grubu şirketlerine (her birine birer hisse verilmek suretiyle) devrolunacaktır. Devir sonrası ISS grubu dışında Proser'in eski hissedarlarından Fuat Cem UYGUN Proser'de %30 oranında azınlık hissedar olarak kalmaya devam edecektir.

120 Söz konusu hisse devri sonucunda Proser'in kontrolüne ISS Grubu sahip olacaktır. Bu nedenle, anılan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendinde, "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" olarak tanımlanan bir devralmadır.

130 Öte yandan, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

140 Dosya mevcudu bilgilere göre, devralanın ilgili ürün pazarında halihazırda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Söz konusu işlem neticesinde hisseleri devredilecek olan Proser'in 2004 yılı cirosu ise, 67.127.302 YTL olup 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen ciro eşikleri aşılmaktadır. Bu çerçevede, bildirim yapılan işlem anılan Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemidir.

Bununla birlikte, devralan ISS Grubu'nun ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmaması nedeniyle, devir işlemi sonucunda pazarın yapısı değişmeyeceğinden, Kanun'un 7. maddesi anlamında bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.2.2. Bildirime Konu Anlaşmada Yer Alan Rekabet Yasakları Açısından Değerlendirme

150

Devralma işlemlerinde, tarafların bekledikleri ticari faydanın istenilen düzeyde elde edilebilmesi için belirli bir süreyi aşmayacak şekilde rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesi gerekli olabilmektedir.

160

Bildirim konusu işlemin dayanağını oluşturan "Hisse Devir ve Satın Alma Sözleşmesi"nin 10.2. maddesinde düzenlenen rekabet yasağı uyarınca Proser'in hissedarları, ISS grubu ile devre konu işlemin tamamlanmasını takip eden 3 (üç) yıl boyunca sözleşmeye konu hizmetlerin temini hususunda rekabet etmemeyi kabul ve taahhüt etmektedirler. Bu maddenin ihlal edilmesi halinde, bir cezai şart öngörülmüştür.

Buna göre, satıcılar devralma işleminin gerçekleşmesinden itibaren 3 yıl boyunca,

- Türkiye'de Proser'le rekabete girmelerine neden olacak bir işle veya böyle bir işle zemin hazırlayacak faaliyetlerle ilgilenmeyecekler,

- Proser'in rakibi olan şahısların -doğrudan veya dolaylı- kontrolü altındaki bir şirketi alamayacak veya böyle bir şirkette pay sahibi olamayacaklar,

- Proser'in Türkiye'deki bir müşterisini elde etmeye çalışmayacaklar,

170

- Proser'in Türkiye'de tedarikte bulunduğu herhangi bir şahsa mal veya hizmet temininde bulunmayacaklar,

- ISS Grubu veya Proser'in önemli bir çalışanı, yöneticisi, direktörü veya bağımsız yüklenicisi olarak devir tarihinden önceki 3 yıl boyunca görev yapmış herhangi bir kişiyi işle alamayacaklardır.

180

Devralma işlemlerine ilişkin sözleşmelerde yer alan satıcının devir işleminden sonra alıcıyla rekabet etmemesine dair hükümler bir takım koşulların sağlanması durumunda yan sınırlamalar olarak nitelendirilmekte, bu sınırlamalar alıcı tarafından yapılan yatırımın karşılığının tam olarak alınmasının bir aracı olarak değerlendirilmektedir. Devralma işlemine ilişkin bir rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilmesi ve bu çerçevede işlemlerle birlikte değerlendirilmesi için söz konusu yasağın "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

190

Bu çerçevede, yan sınırlamalar kapsam, süre ve coğrafi alan açısından amacını aşar nitelikte olmamalı, özellikle kısıtlamanın süresi kabul edilebilir bir dönemi kapsamalıdır. Söz konusu sürenin belirlenmesinde işin teknolojisi, devredilen faaliyetin know-how seviyesi ve müşteri portföyünün devri gibi hususlar göz önünde bulundurulmaktadır.

İnceleme konusu işlemde hisselerle beraber, müşterilerle yapılan sözleşmeler ve müşterilerle ilgili diğer bilgiler de alıcıya devredilmektedir. Bu unsurlar gözönünde bulundurulurken yapılan inceleme sonucunda işlemlerle birlikte ticari itibar devrinin de gerçekleştiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte, dosya mevcudu bilgilere göre, söz konusu işlemde bir know-how devri gerçekleşmemiştir. Bu nedenle rekabet sınırlamalarının süresinin 2 yılı aşmaması gereklidir.

200 Buna göre, Sözleşme ile getirilen rekabet yasaklarının incelenmesi sonucunda; - yasakların nitelikleri dikkate alınarak- 2 yıllık süre sınırlamasının getirilmesi halinde, “yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma”, “sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma” ve “orantılılık” kriterlerine uygunluk sağlanacağı, bu çerçevede söz konusu yasakların işlemin gerçekleşmesi için zorunlu, devralma ile doğrudan ilgili, makul ve objektif olduğu; dolayısıyla asıl işlem olan devralmanın “yan sınırlama”sını oluşturduğu kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 210 **1)** Bildirime konu işlemin 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olmakla birlikte, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasalardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına neden olan bir işlem olmadığına;
- 220 **2)** "Hisse Devir ve Satın Alma Sözleşmesi" ile getirilen rekabet etmemeye ilişkin yasakların süresinin 2 (iki) yıl ile sınırlanması halinde bildirim konu devralma işlemine izin verilmesine;

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

31.03.2005 tarih ve 05-20/229-67 Sayılı Kurul Kararı'na

KARŞI OY GEREKÇESİ

Sözleşme ile getirilen, 3 yıllık rekabet etmemeye ilişkin yasakların süresinin 2 yıl ile sınırlanması halinde, mezkûr işleme ya da devralmaya izin verilebileceği şeklindeki Kurul Kararı'na aşağıdaki gerekçelerle katılmıyoruz:

1.Bildirime konu işlem taraflarca imzalanan belli bir "Hisse Devir ve Satın Alma Sözleşmesi" çerçevesinde gerçekleşen bir devralmadır. Sözleşme, belirli müzakerelerden sonra ulaşılan bir mutabakat metnidir. Bazı şart ve sınırlamaların, bir devralma bedeli karşılığında , pazarlık yapılarak belirlendiği ve uzlaşmanın, buna bağlı olarak sağlandığı unutulmamalıdır.

2.Rekabet Kurulu, taraflarca 3 yıl olarak kabul edilen rekabet yasağının 2 yıla indirilmesini ister iken, aksi halde, rekabete aykırılık teşkil eden bir durumun ortaya çıkacağını öngörmüş olmalıdır. Hisselerle birlikte, müşteri bilgilerinin ve ticari itibarın da alıcıya devredildiği böyle bir işlemde, 3 yıllık çeşitli rekabet yasaklarının " yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerine uygun olmadığını ileri sürmek ve bunun yerine 2 yıllık bir süreyi izin şartı olarak bildirmek, işlemin ortadan kalkmasına yol açabilecek bir değerlendirme ve karardır.

3. Rekabet hukuku ve politikası, bireysel ilişkilerin, ikili veya çok taraflı sözleşmelerden doğacak işbirliği, birleşme veya devralmaların, rekabete aykırı olup olmadığını değerlendirirken, bunların özellikle, sektörel ve makro ekonomik etkileri veya sonuçları üzerinde durmalıdır. 3 yıllık bir rekabet kısıtının, yan sınırlama olarak kabul edilmemesinin, rekabet açısından daha makul, ekonomik ve teknik açıklamaları olmalıdır.

Müfit SONBAY
Kurul Üyesi

Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
Kurul Üyesi